

עפ"ג 2215/05/17 - י ע נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
עפ"ג 2215-05-17 ע נ' מדינת ישראל
לפני:
כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד כבוד השופטת זהבה בוסתן כבוד השופטת נאוה בכור
המערער
י ע
נגד
המשיבה
מדינת ישראל

נוכחים:

המערער ובא כוחו עו"ד ירון פורר

ב"כ המשיבה עו"ד מיטל אילן

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

המערער הורשע על פי הודאתו בת"פ 32594-02-16 יחד עם ת"פ 23150-06-16 ות"פ 42248-07-16 (בית משפט השלום ברחובות) בעבירות של קבלת דבר במרמה, הונאה בכרטיס חיוב, הפרת הוראה חוקית, התנגדות למעצר, גרימת חבלה חמורה, נהיגה ללא רישיון ובריחה ממשמורת חוקית מבית החולים "שער מנשה" שם היה מאושפז ונידון לתקופת מאסר כוללת של 54 חודשים בפועל המורכבים מ-3 שנים בגין העבירות נושא גזר הדין ומהפעלה במצטבר של 18 חודשי מאסר על תנאי שהוטלו עליו בת"פ 1975-11-10 (בית משפט השלום בכפר סבא).

ב"כ המערער טוען בהודעת הערעור ובטיעונו בפנינו כי שגה בית משפט קמא כאשר לא התחשב במצבו השכלי של המערער, אשר גם איננו פוטר אותו מאחריות פלילית וגם אינו מצדיק את אי כשירותו הדיונית, יש בו כדי להשפיע על עונש המאסר לתקופה ארוכה שהטיל בית משפט קמא על המערער.

לטענת ב"כ המערער, שגה גם בית משפט קמא כאשר הפעיל את עונש המאסר על תנאי שהוא עצמו לתקופה ארוכה במצטבר לתקופה הארוכה שהטיל בית משפט קמא על המערער בגין העבירות נושא הרשעותיו.

באשר למתלונן י"ח שכלפיו ביצע המערער את ההונאות בכרטיס חיוב וקבלת הכספים במרמה, טוען ב"כ המערער שהמערער לא היה מודע למצבו הרפואי והנפשי, מדובר במרמה בסכום לא גדול, שבוצעה ללא תחכום, על פני תקופה קצרה של 17 ימים ו-5 ימים.

באשר לבריחת המערער מבית החולים הפסיכיאטרי, טוען ב"כ המערער שהמערער לא ידע כיצד נמלט ויתכן שמדובר באירוע ספונטני ולא מתוכנן.

כך גם טוען ב"כ המערער לגבי העבירות שביצע המערער כלפי השוטר על מנת למנוע את מעצרו שנעשו ללא תכנון מוקדם ותוך שהמערער השתולל נגרם שבר בכף ידו של השוטר.

ב"כ המערער הציג בפנינו מסמכים רפואיים הנוגעים למצבו הרפואי של בנו של המערער אך עיון במסמכים הרפואיים מעלה שהם משנת 2012, דהיינו, לפני ביצוע העבירות נושא הרשעתו של המערער ואף לפני ביצוע העבירות נושא מעשיו הקודמים שבגינם הוטל על המערער, בין השאר, עונש מאסר על תנאי שהופעל כולו במצטבר לתיק נושא הערעור.

לטענת ב"כ המערער, בית משפט קמא לא נתן משקל מספיק להודאת המערער, שצירף את מכלול תיקיו וניהל הוכחות רק בכל הקשור לכשירותו לעמוד לדין ואף בחר להשתמש בכרטיס אשראי בלבד.

בסיפא טיעוניו טען ב"כ המערער כי בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי לתנאי מאסרו של המערער, אשר מצוי באגף טעוני השגחה וסובל מהתנכלויות של אסירים אחרים, כפי שבא לידי ביטוי במכתבה של קצינת האסירים שהוצג בפנינו.

ב"כ המשיבה מתנגדת לקיצור עונשו של המערער ולחפיפה, ולו חלקית, של עונש המאסר על תנאי שהופעל לעונש המאסר הארוך שהוטל על המערער בגין העבירות נושא גזר הדין.

לטענתה, מדובר בעבירות חמורות, שנעשו תוך שימוש בכרטיס חיוב וקבלת כספים במרמה במספר הזדמנויות כלפי שני מתלוננים, מצידו של המערער שיש לו עבר מכביד בעבירות דומות ותלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בגין אותן עבירות שלא הרתיע אותו מלעבור את העבירות נושא גזר הדין הנוכחי.

באשר למצבו השכלי של המערער, טוענת ב"כ המשיבה שמחוות הדעת שהוצגו בפני בית משפט קמא לא עולה כי המערער סובל מפיגור שכלי המצדיק הקלה בעונש המאסר שהוטל עליו, מה גם שאינו קרוב למצב המצדיק פטור מאחריות פלילית בשל פיגור שכלי.

עיון בגזר הדין של בית משפט קמא מעלה כי הוא שקל את כל השיקולים הראויים על מנת לקבוע את תקופת המאסר הראויה למערער, בהתחשב בכל הנסיבות לקולא ולחומרה, לאור העבירות נושא מאסרו ולאור עברו הפלילי.

כך גם שקל בית משפט קמא כראוי את היחס בין המאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגד המערער לבין עונש המאסר

שהטיל בגין העבירות נושא מאסרו הנוכחי וגם אם סבר שיש במצבו השכלי של המערער כדי להביא אותו בחשבון במסגרת העונש, הרי עשה כן לאור חומרת התנהגותו של המערער, אשר סותרת בעליל את טענת המערער בדבר ביצוע המעשים בהיותו סובל מפיגור שכלי, גם אם פיגור שכלי קל.

בית משפט קמא קבע נכונה את מתחם הענישה לגבי כל אחד מהמעשים נושא הרשעתו של המערער וגם המתחם הכולל שקבע, בין שנה לבין 54 חודשי מאסר בפועל, הוא מתחם ראוי בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת כלפי רמאים המנצלים את המתלוננים להשגת כספים במרמה ואת נסיבות המעשים נושא הרשעתו של המערער.

מדובר בהיקף רכישות שנעשו לאורך תקופה כלפי מתלונן מבוגר, חלש, וגם אם המערער לא היה מודע למצבו הנפשי של אותו מתלונן ולא ניצל אותו, הרי היה מודע לכך שמדובר במי ששייך לאוכלוסייה חלשה שיש להגן עליה, כפי שהמתלונן נגלה לעיניו בפגישה שהייתה ביניהם.

כך גם יחס בית משפט קמא את החומרה הראויה להתנהגותו האלימה של המערער כלפי השוטר שביקש לעצור אותו, גם אם לא פעל באופן מכוון וכך גם יחס את החומרה למשתמשים בדרך על ידי המערער שנהג ללא רישיון כאשר מעולם לא הוציא רישיון נהיגה.

אף אנו, כמו בית משפט קמא, זוקפים לחומרת העונש את עברו הפלילי המכביד של המערער שבגינו נידון בשנת 2007 ל-4 שנות מאסר בפועל, השתחרר ממאסרו באפריל 2009 וכבר בספטמבר 2010 החל לבצע עבירות מרמה שבגינו נידון ל-45 חודשי מאסר בפועל ולעונש המאסר על תנאי של 18 חודש שהוטל עליו והופעל על ידי בית משפט קמא במצטבר ל-3 שנות המאסר שהוטלו על המערער בגין העבירות נושא גזר הדין.

בית משפט קמא לא התעלם כלל ועיקר ממצבו הנפשי של המערער אך לאור חוות דעת המומחים שהיו בפניו, כפי שהובאו בהכרעת הדין, הגיע למסקנה שגם אם המערער אינו בעל מנת משכל גבוהה, הוא סובל מרמת משכל נמוכה אך אין לומר שהוא נמצא בתחום הפיגור שמקנה לו פטור מאחריות פלילית ואף לא מקנה לו הקלה מעבר למה שהקל איתו בית משפט קמא בקביעת עונש המאסר בגין העבירות נושא הרשעתו.

בית משפט קמא גם לא התעלם ממסכת חייו הקשה של המערער שסבל מהזנחה, הייתה לו התנהגות אובדנית וקשה לו לווסת דחפים, אך מאידך קבע כי קיים סיכון להתנהגות שולית בעייתית גם בתחום המרמה, כפי שהמערער הוכיח בעברו הפלילי כאשר עונשי מאסר בפועל לתקופות ממושכות ועונשי מאסר על תנאי לא הרתיעו אותו מלחזור ולרמות.

לאור כל האמור לעיל, ומבלי שאנו מתעלמים מכך שעונש המאסר לתקופה כוללת של 54 חודשים איננו עונש קל, אך איננו חריג בנוף העבר הפלילי של המערער, הרי מדובר בעונש מוצדק וסביר שאינו מצדיק התערבות ערכאת ערעור.

אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום כ"ב תמוז
תשע"ז, 16/07/2017
במעמד ב"כ הצדדים
והמערער.
אברהם טל, נשיא
אב"ד

זהבה בוסתן, שופטת נאוה בכור, שופטת